

Σωστή ενημέρωση όλων σε θέματα υγείας

(συνέντευξη του καθηγ. κ. Μάκη Τσαπόγα)

Τις μέρες αυτές επισκέφτηκε την Αθήνα, ένας από τους πιο αξιολογούς συμπατριώτες μας, που διατρέπει και στο εξωτερικό. Πρόκειται για τον κ. Μάκη Τσαπόγα, καθηγητή Αγγειακών Παθήσεων στο Πολιτειακό Πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης, Ιδρ. Διευθυντή R.M.E.C., N.Y. Χαντεριανό καθηγητή της Βασιλικής Σχολής Χειρουργών Αγγλίας και Αντελ. Μέλος της Ακαδημίας Αθηνών. Ο κ. Τσαπόγας, είναι επίσης Σύμβουλος-Εμπειρογνώμων διεθνών επιστημονικών Οργανισμών, της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας και διαφόρων χωρών σε θέματα αρτηριακών, φλεβικών παθήσεων και για την Ιατρική Εκπαίδευση. Μεταξύ άλλων τιμών και διακρίσεων, ανακηρύχθηκε επίτιμο μέλος επίλεκτων Ιατρικών Εταιρειών και Πανεπιστημίων και ανακηρύχθηκε πρώτος επίτιμος διδάκτορας του Πανεπιστημίου Πατρών.

Ο κ. Τσαπόγας, κατά τη σύντομη παραμονή του στην Αθήνα, έδωσε με μεγάλη επιτυχία δύο διαλέξεις. Η πρώτη στο *Πολεμικό Μουσείο* πάνω σε *θέματα εκπαίδευσης και η δεύτερη στην Ένωση Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων*, με θέμα την *Πρόοδο στις αγγειακές παθήσεις*.

Είναι γνωστό ότι η αντιμετώπιση των παθήσεων, απασχολεί κάθε άνθρωπο, κάθε χώρα στον πλανήτη μας και η ενημέρωση πάνω σε θέματα υγείας ενδιαφέρει όλους μας. Η πρόληψη παίζει σημαντικό ρόλο -αν όχι το σημαντικότερο- και η ιατρική μέριμνα για την υγεία, χρειάζεται ανανέωση, ανάλογα με τις ανάγκες της κοινωνίας.

Με την έννοια αυτή, ενώ η υγεία είναι τομέας που θεραπεύεται από τους ειδικούς ιατρούς, στην ενημέρωση σε θέματα υγείας, θα πρέπει να συνδράμουν όλοι, ώστε με τη βοήθεια των ειδικών να δίδεται επαρκής πληροφόρηση στο κοινό για την αντιμετώπιση των παθήσεων και κυρίως για την πρόληψή τους.

Ο καθηγητής κ. Μάκης Τσαπόγας.

Και στην κατηγορία αυτή εμπιστούν κατά κύριο λόγο, τα πάσης φύσεως έντυπα (επιστημονικά ενημερωτικά, καλλιτεχνικά κ.ά), διότι το «νους υγιής εν σώματι υγιή», δεν έχει, ούτε πρόκειται να καταρριφθεί.

Η υπεύθυνη Σύνταξης του Περιοδικού *Ευγενία Κουτσουλιέρη*, ζήτησε από τον κ. Μάκη Τσαπόγα να καταθέσει τις απόψεις του και την πολύτιμη εμπειρία του, σε μια σύντομη συνέντευξη και ο κ. Τσαπόγας με τη φυσική ευγένεια που τον διακρίνει και την αναμφισβήτητη τάση του να συμπαρίσταται στα ανθρώπινα προβλήματα, απάντησε με χαρά στις ερωτήσεις.

Τι επίδραση νομίζετε πως έχει η ειδικευση και υπερειδίκευση στην Ιατρική;

Η εκκρηκτική πρόοδος των βιοϊατρικών επιστημών στα τελευταία 30 χρόνια, δημιούργησε την ανάγκη υπερειδίκευσης σε πολλούς κλάδους της Ιατρικής. Οι ειδικοί αυτοί έχουν βέβαια τις γνώσεις και πείρα για να δώσουν την καλύτερη δυνατή συντηρητική ή χειρουργική θεραπεία για ορισμένες παθήσεις. Παράλληλα όμως, η διαμερισματοποίηση αυτή της Ιατρικής έχει και προφανείς αρνητικές επιπτώσεις. Η καλά συντονισμένη Ιατρική Μονάδα βοηθάει σημαντικά και στον τομέα αυτόν, αλλά χρειάζεται να υπάρχει σωστή

νοοτροπία και πνεύμα συνεργασίας και αλληλοσεβασμού μεταξύ των μελών της και των ασθενών. Η πραγματοποίησή τους, θα έχει αποτέλεσμα όχι μόνον την ανύψωση του επιπέδου της υγείας αλλά και της κοινωνίας γενικότερα.

Τί σημασία αποδίδετε στην κατατοπιση του Κοινού για την υγεία και τί προβλήματα υπάρχουν για την πραγματοποίησή της;

Η σωστή και συστηματική ενημέρωση του κοινού σε θέματα υγείας αποτελεί αποφασιστικό παράγοντα για την πρόληψη και έγκαιρη διάγνωση των ασθενειών. Προέχουσα θέση έχουν οι Αγγειακές Παθήσεις γιατί αποτελούν τη συχνότερη αιτία νοσηρότητας και θνησιμότητας σε πολλά μέρη του κόσμου.

Οι αλματώδεις εξελίξεις των βιοϊατρικών επιστημών στα τελευταία 30 χρόνια, συνέβαλαν στην καλύτερη αντιμετώπιση ορισμένων ασθενειών. Σαν συνέπεια έχουν δημιουργηθεί και ορισμένα θέματα που χρειάζονται προσεκτικό χειρισμό. Σε πολλές χώρες, οι πρόιμες και αλληλοσυγκρουόμενες δημοσιεύσεις προκαταρκτικών μελετών που δεν έχουν τεκμηριωθεί, δημιουργούν εύλογη σύγχυση και δυσπιστία στο κοινό. Επιπρόσθετα είναι ευνόητο για πιο λόγο υπάρχει η συνεχής τάση για εντυπωσιακή προβολή νεωτέρων τεχνολογικών εξελίξεων, που μπορεί να μην έχουν πρακτική διαγνωστική ή θεραπευτική εφαρμογή. Για να είναι όμως αυτή ωφέλιμη, πρέπει να συνοδεύεται και με χρήσιμες πληροφορίες για πρόληψη, όπως την αποφυγή καπνίσματος, σωστή διατροφή και συστηματική άσκηση. Με τις σύγχρονες προόδους τα θέματα της Δεοντολογίας, το ιατρικό απόρρητο και ο καθορισμός των προτεραιοτήτων για την ιατρική περίθαλψη, έχουν επίσης γίνει πολύπλοκα.

Τί πιστεύεται για τη συμβολή των Μαζικών Μέσων Ενημέρωσης και πώς μπορεί αυτή να γίνει αποτελεσματικότερη;

Το θέμα της υγείας ενδιαφέρει όχι μόνον τα άτομα αλλά και συγκεκριμένες ομάδες της Κοινωνίας με διαφορετικά κίνητρα και προτεραιότητες. Καθοριστικό λοιπόν ρόλο μπορούν να παίξουν, ο τύπος, το ραδιόφωνο και η τηλεόραση, συμβάλλοντας σημαντικά όχι μόνον στην πληροφόρηση, αλλά και στη διαμόρφωση σωστών αντιλήψεων για ζωτικά θέματα υγείας. Γι' αυτό το λόγο, στενή συνεργασία μεταξύ των δημοσιογράφων και των γιατρών, έχει αποφασιστική σημασία. Είναι αναγκαίο να αναπτυχθεί μεταξύ τους, το αίσθημα εμπιστοσύνης, αλληλοσεβασμού, σύμπνοιας και να ωφελεί ο ένας από την εμπειρία του άλλου. Η εφαρμογή τους, βέβαια, δεν είναι εύκολη, γιατί ορισμένες φορές οι στόχοι, το σύστημα εργασίας και οι προτεραιότητες των δύο αυτών κλάδων δεν συμπίπτουν.

Για την πραγματοποίησή τους, μπορεί να περιληφθούν τα ακόλουθα μέτρα: Στενότερη επαφή μεταξύ δημοσιογράφων και γιατρών και ίδρυση ανάλογων συλλόγων. - Οργάνωση σεμιναρίων ή/και συνεδρίων με κοινή συμμετοχή. - Σύναξη κώδικα δεοντολογίας για σωστή κατατόπιση του κοινού. - Ο κύκλος σπουδών των Σχολών Δημοσιογραφίας να περιλαμβάνει και ένα σημαντικό τμήμα για θέματα υγείας.

- Στις Ιατρικές Σχολές επίσης οι φοιτητές πρέπει να αποκτούν γνώση για την ανάπτυξη ικανότητας επικοινωνίας. - Κατατόπιση και των γιατρών από τους δημοσιογράφους για τον αποδοτικότερο τρόπο διαφώτισης του κοινού. - Συστηματική Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση σε θέματα υγείας και των καλύτερων μεθόδων μετάδοσής τους, που να συμμετέχουν όχι μόνον δημοσιογράφοι, γιατροί, εκδότες, διευθυντές των μαζικών μέσων ενημέρωσης, αλλά και άλλα συναφή υπεύθυνα μέλη της Κοινωνίας.

Η επιτυχία της συνεργασίας και της αποστολής αυτής, όχι μόνον θα συμβάλει αποφασιστικά για καλύτερη υγεία, αλλά μπορεί να εφαρμοσθεί και σε άλλους κλάδους εργασίας. Εάν αυτό πραγματοποιηθεί, θα ανέβει το επίπεδο της Κοινωνίας γενικότερα.

Θέλετε να μας μιλήσετε για την Πατριίδα μας γενικά, και για ότι αφορά την υγεία ειδικότερα;

Η σωστή Ιατρική Εκπαίδευση που συμβάλλει σημαντικά για καλύτερη υγεία, δεν εξαρτάται μόνον από ορισμένα άτομα ή ομάδες, αλλά από όλους μας. Αυτό ισχύει και σε άλλες σφαίρες δραστηριότητας που έχουν αλληλεξάρτηση.

Όλοι αναγνωρίζουμε ότι ο τόπος μας αντιμετωπίζει την περίοδο αυτή, όπως άλλωστε συμβαίνει και σε άλλες χώρες, προβλήματα και δυσκολίες. Μεταξύ αυτών σημαντική θέση έχουν τα θέματα της εκπαίδευσης και της υγείας. Ο καθένας μας μπορεί να γίνει ένας θετικός μικροκαταλύτης, που εκτός από προσωπικές επιδιώξεις και στόχους, να προσφέρει για το καλό του κοινωνικού συνόλου. Εάν αυτό τεθεί στην πράξη, μπορούμε να έχουμε δικαιολογημένη αισιοδοξία.

Η χώρα μας κατά τη διάρκεια της θαυμαστής ιστορίας της, πρωτοστάτησε στις Επιστήμες, τις Τέχνες και τον Ανθρωπισμό, που η Ιατρική είναι ένα εξαιρετο μίγμα τους. Πάνω σ' αυτές βασίστηκε σε ένα μεγάλο βαθμό ο σημερινός πολιτισμός. Ο καλύτερος τρόπος να τιμούμε τους προγόνους μας είναι να αποτελούν για μας έναυσμα για να προσφέρουμε ότι καλύτερο μπορούμε.

Είμαι πεπεισμένος ότι οι συμπατριώτες μας έχουν μεγάλες αρετές, ικανότητες, εφευρετικότητα και δυναμικότητα. Χρειάζεται βέβαια, το ανάλογο περιβάλλον για να ευδοκιμήσουν και αυ-

τό όμως, μέχρις ένα σημείο, εμείς το δημιουργούμε. Ο τρίποδας της Ιατρικής Εκπαίδευσης είναι: η σωστή νοοτροπία, η γνώση και η εμπειρία, που νομίζω ότι ισχύει σε κάθε εκδήλωση της ζωής. Για να έχουμε όμως θετικά αποτελέσματα, είναι απαραίτητο να δουλέψουμε μαζί για το κοινό καλό.

Τί μπορεί να κάνει ο καθένας μας για να έχουμε καλύτερα αποτελέσματα;

Οι Έλληνες του Ελλαδικού χώρου και του Εξωτερικού, μπορούν να συνεργασθούν πιο συντονισμένα και αποδοτικά και να δημιουργήσουν τις αντικειμενικές δυνατότητες για μεγαλύτερη προσφορά. Οι διάφορες πεποιθήσεις και απόψεις που υπάρχουν, πρέπει όχι μόνο να είναι σεβαστές αλλά όταν χρησιμοποιούνται εποικοδομητικά, μπορούν να οδηγήσουν στην καλύτερη δυνατή λύση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουμε. Προτάσεις και σχέδια όταν είναι σωστά και πραγματοποιήσιμα, ανεξάρτητα από που προέρχονται, πρέπει να παίρνονται σοβαρά υπ' όψη. Άλλωστε, πιστεύω ότι στην πραγματικότητα έχουμε περισσότερα σημεία που συμφωνούμε από ότι τα φραστικά σχήματα προσπαθούν να προβάλλουν. Όταν οι στόχοι και οι προτεραιότητες γίνουν δεκτοί χρειάζεται να δουλέψουμε όλοι με συντονισμό, σύστημα και αποφασιστικότητα για σωστά αποτελέσματα. Αυτό φυσικά όλοι το επιθυμούν αλλά είναι σημαντικό να πεισθούν ότι ο καθένας μπορεί να συμβάλει για την πραγματοποίησή του. Το επίπεδο της Πολιτείας άλλωστε εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την προσφορά των μελών της για τη βελτίωσή της.

Η υγεία, που η Ιατρική Εκπαίδευση είναι μία από τις απαραίτητες προϋποθέσεις της, είναι θεμέλιο πάνω στο οποίο στηρίζεται η ευτυχία και η ευημερία του ανθρώπου. Ο καθένας μας μπορεί να γίνει θετικός μικροκαταλύτης προσφέροντας ότι το καλύτερο μπορεί για τη σημαντική αυτή αποστολή. Η ηθική ικανοποίηση και χαρά αυτών που συμβάλλουν, είναι βαθεία. Αυτό όχι μόνον θα οδηγήσει σε καλύτερη υγεία αλλά μπορεί να γίνει παράδειγμα για μίμηση και σε άλλους τομείς, με αποτέλεσμα την ανύψωση της ποιότητας της ζωής γενικότερα.